NASZA EUROPA:
15 LAT POLSKI W UNII EUROPEJSKIEJ

Ochrona środowiska

Stan środowiska w Polsce przed 1989 r.

Polska była najbardziej zanieczyszczonym krajem w Europie (poza ZSRR)

Przykłady:

- ***Tylko 30% ścieków było oczyszczanych***
- ***Tylko 10% wsi z wodociągiem, 66% studni miało wodę niezdatną do picia,***
  2% wsi miało kanalizację
- ***W energetyce nie było ani jednej instalacji do odsiarczania spalin***
- ***100% odpadów komunalnych wyrzucano na wysypiska***

Wyniki:

- ***27 obszarów silnie zanieczyszczonych (11 mln mieszkańców Polski)***
- ***Straty materialne na poziomie 5 – 10% dochodu narodowego***
- ***Liczne choroby, skracanie życia…***

Ochrona środowiska w latach 1989 - 2004

W latach 1989 – 1991 reformy strukturalne w ochronie środowiska:

- ***Nowe, restrykcyjne prawo***
- ***Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska („policja ekologiczna”)***
- ***Unikatowy w świecie system pozabudżetowych funduszy na ochronę środowiska***

Zmiany w gospodarce:

- ***Konkurencja międzynarodowa – bankructwo starych, szkodliwych zakładów***
- ***Modernizacja wszystkich branż przemysłowych***
- ***Zmniejszenie wydobycia węgla***
- ***Rynkowe ceny wody, energii i surowców***

Ochrona środowiska w latach 1989 - 2004

	1989	2004
• *Dostęp do wodociągu na wsi*	*10%*	*45%*
• *Dostęp do kanalizacji na wsi*	*2%*	*15%*

- *Oczyszczalnie ścieków dla 60% mieszkańców Polski*
- *Wszystkie elektrownie i ciepłownie wyposażone w instalacje SO2*
- *Wzrost liczby parków narodowych z 15 do 23 i krajobrazowych z 50 do 120…*

Ale pozostało wiele do zrobienia. Np.:

- *Brak oczyszczalni ścieków w wielkich miastach*
- *95% odpadów komunalnych nadal kierowano na wysypiska*
- *Narastający problem smogu w miastach*
- *Od 2003 r. zahamowanie działań w ochronie przyrody …..*

Traktat Akcesyjny Polski z Unią Europejską w 2004 r.

Polska stała się pełnoprawnym członkiem Unii Europejskiej, a więc przyjęła zobowiązanie do wdrożenia całego prawodawstwa unijnego, także w ochronie środowiska.

Polska otrzymała 10 okresów przejściowych, pozwalających na dostosowanie się do prawa unijnego oraz wsparcie finansowe w ramach Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, programu „Infrastruktura i Środowisko” i programu LIFE+.

Łączna kwota dotacji unijnych dla ochrony środowiska w latach 2005 – 2017 wyniosła ponad 15 miliardów euro.

Ochrona środowiska w latach 2004 - 2017

Sektor wodno-kanalizacyjny (*50 mld zł, w tym 60% z UE)*

- **Ok. 600 nowych lub zmodernizowanych oczyszczalni ścieków, w tym oczyszczalnie w największych miastach (Warszawa, Wrocław, Poznań, Kraków, Szczecin, Górny Śląsk …).**
- **Obecnie wszystkie polskie miasta mają oczyszczalnie ścieków.**
- **95% mieszkańców miast i 41% mieszkańców wsi obsługują oczyszczalnie ścieków. W skali kraju jest to 81%** ***(we Francji 81%, we Włoszech 60%, w Irlandii 65%, na Węgrzech 76%)***

	2004	2017
Dostęp do wodociągu na wsi	*45%*	*85%*
Dostęp do kanalizacji na wsi	*15%*	*41%*

Dotacje unijne na działania przeciwpowodziowe 600 mln euro

Ochrona środowiska w latach 2004 - 2017

Sektor ochrony atmosfery *(11,3 mld zł, w tym 34% z UE)*

- **Dotacje na termomodernizację budynków i oszczędność energii w przemyśle**
- **Wsparcie dla poprawy transportu miejskiego**
- **Wsparcie dla odnawialnych źródeł energii**
- **Budowa sieci ciepłowniczych i gazowych**
- **Budowa i modernizacja instalacji od odpylania, odsiarczania i odazotowania spalin w zakładach energetycznych. W rezultacie emisja z tych zakładów zmalała o 70 – 80% jako konieczność dostosowania się do standardów unijnych.**

Ochrona środowiska w latach 2004 – 2017

Sektor ochrony atmosfery (*12 mld zł, w tym 34% z UE)*

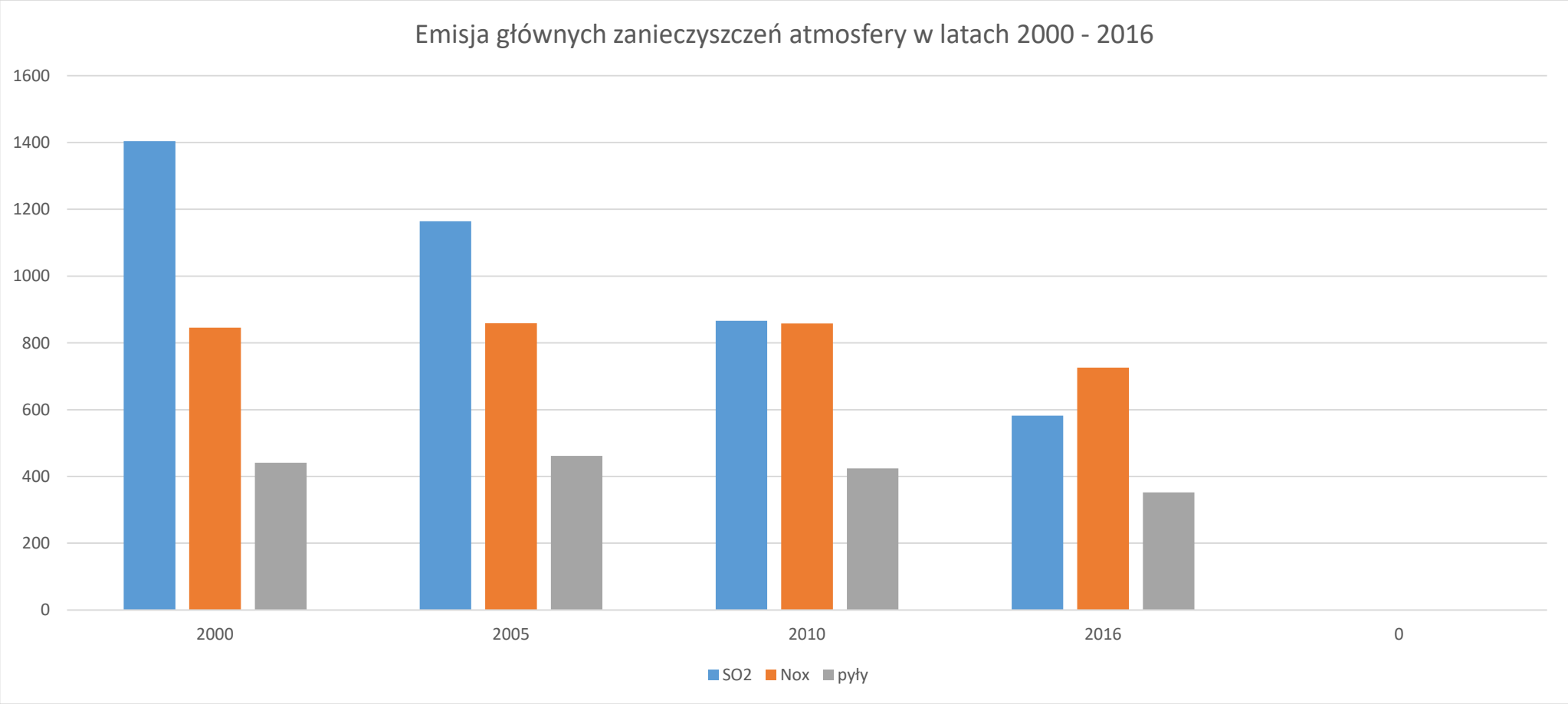

Ochrona środowiska w latach 2004 - 2017

Sektor gospodarki odpadami ***(10 mld zł, w tym 45% z UE)***

Prawo unijne wymusiło postęp w gospodarce odpadami przez konieczność implementacji dyrektyw o recyklingu odpadów elektrycznych i elektronicznych, odpadów sprzętu AGD oraz odpadów opakowaniowych.

- **Radykalna zmiana systemu zbiórki odpadów komunalnych**
- **Budowa kilkudziesięciu Regionalnych Instalacji do Przetwarzania Odpadów Komunalnych**
- **Stworzenie sieci recyklerów**
- **Budowa 8 instalacji do spalania odpadów komunalnych w największych polskich miastach**

Ochrona środowiska w latach 2004 – 2017

Sektor gospodarki odpadami

Rys.2. Zagospodarowanie odpadów komunalnych w 2017 roku

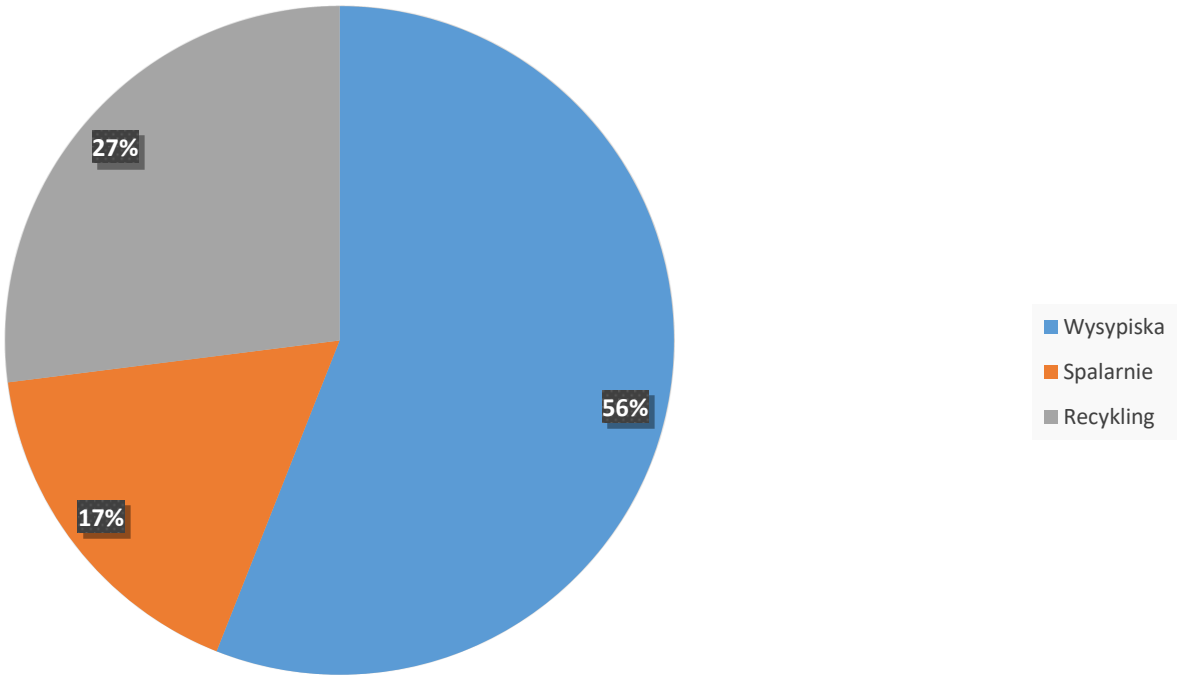

Ochrona przyrody w latach 2004 - 2017

- **Włączenie Polski do europejskiej sieci obszarów chronionych NATURA 2000 – obszary te w Polsce obejmują obecnie ok. 19% kraju.**

- **Uczestniczenie samorządów, parków narodowych i organizacji ekologicznych w programie LIFE+ zarządzanym przez Komisję Europejską – 75 polskich projektów laureatami konkursów unijnych.**
- **Łączna kwota projektów to 800 mln zł, w tym dotacje unijne 420 mln zł.**

Korzyści z członkostwa Polski w Unii Europejskiej dla ochrony środowiska

- **Wdrożenie nowoczesnego, skutecznego systemu prawnego**
- **Finansowe wsparcie działań służących ochronie środowiska**
- **Poprawa zdrowia obywateli**
- **Ochrona terenów cennych przyrodniczo**
- **Większa czystość rzek i jezior oraz Bałtyku**
- **Wyższe plony w rolnictwie**
- **Lepsza kondycja zdrowotna lasów**
- **Mniejsze straty materialne w gospodarce**
- **Racjonalizacja zużycia wody i energii**

Dziękuję za uwagę